

"PRODUCCIÓ PERIODÍSTICA"

Llicenciatura: PERIODISME

Curs: 1997-1998

Nombre de Crèdits: (3 de teoria + 2 de pràctica): 5

Semestre: primer semestre del tercer curs de carrera

A càrrec de:

Humbert Roma, professor associat i periodista.

Antoni Reig, professor associat i periodista.

Horaris de despatx:

Objectius

Té per objectiu l'estudi, l'anàlisi i la pràctica dels processos de decisió de continguts i formes, espais i ordenacions temàtiques, àmbits i jerarquizacions dins del periodisme, a través, principalment, de la teoria de l'agenda setting-function i del newsmaking.

Davant de les NTI calen unes tècniques, uns coneixements i un procés de reflexió globalitzador per poder passar del soroll a la melodia.

La producció periodística és una tasca per a universitaris: amb l'ofici i l'autodidactisme no n'hi ha prou.

Pràctiques

Les sessions pràctiques comporten treballs d'investigació per part de l'estudiant i l'elaboració d'esquemes de fonts, àmbits, estratègies periodístiques, pautes i agendes temàtiques.

Algunes de les pràctiques han de ser realitzades per equips que prendran la configuració d'una redacció periodística a partir del nivell de cap de secció fins a sots-director.

Ens interessen i fomentem la realització de treballs que afectin a diverses assignatures d'aquest curs, estalviant temps a l'estudiant. La transversalitat serà un objectiu docent.

El contacte amb redaccions professionalitzades serà una altra de les fites a assolir.

Com a culminació, l'estudiant realitzarà un projecte de funcionament d'una redacció, dins del marc d'un producte determinat i/o estudiàrà el procés de producció d'un mitjà concret, realitzant una permanència de 24 hores.

Avaluació

L'avaluació serà permanent, acumulativa i basada en les diferents pràctiques, exercicis de resolució de problemes teòrics i treballs d'investigació.

TEMARI

PROGRAMA TEÒRIC

TEMA 1.

INTRODUCCIÓ AL CURS.

L'AGENDA TEMÀTICA: ESTUDI I CRÍTICA DE LES RUTINES

- 1.1. La teoria de l'establiment de l'agenda temàtica
- 1.2. Redundàncies i repeticions en escenaris i àmbits
- 1.3. Convencionalismes en temes
- 1.4. Mitificació de personatges i institucions: l'estatus, ¿a qui es concedeix?
- 1.5. Idealització d'uns models culturals
- 1.6. La teoria del silenci
- 1.7. Possibles respuestes i alternatives: el paper del nou "gatekeeper" per a un periodisme democràtic, participatiu i obert

TEMA 2.

EL CONEIXEMENT DELS MITJANS COM A BASE PER A UNA CORRECTA PRODUCCIÓ PERIODÍSTICA.

El model com identificador del mercat.

El mercat com condicionador del producte.

El producte com culminació d'una estratègia.

Característiques de la producció periodística segons els mitjans: premsa, televisió i TV.

La producció periodística davant el repte del periodisme electrònic

TEMA 3 (I i II)

I PART: EL PROCÉS DE RECOLLIDA

- 3.1. Determinació de les vies d'entrada d'informació: les fonts
 - 3.1.1. El valor de les fonts i canals d'informació
 - 3.1.2. Pluralitat és igual a democràcia informativa
 - 3.1.3. Establiment de les fonts per a un model determinat
 - 3.1.4. L'agenda personal, l'agenda del mitjà

II PART: EL PROCÉS DE LA PRODUCCIÓ PERIODÍSTICA

- 3.2. La selecció de notícies: primer pas

3.3. Inclusió i exclusió: actua la decisió
3.4. Jerarquizació: el producte final

TEMA 4.

EL "GATEKEEPER" COM A PEÇA CLAU DE L'ORGANITZACIÓ EN UNA REDACCIÓ PERIODÍSTICA.

- 4.1. La figura del "gatekeeper" a la premsa dels EUA
- 4.2. Identificació del "gatekeeper" a la premsa catalana i espanyola
- 4.3. L'organització piramidal d'una redacció convencional
 - 4.3.1. Periodista de camp
 - 4.3.2. Periodista de taula
 - 4.3.3. Tecnoestructura i departaments d'atribucions
- 4.4. ¿Quants periodistes calen per a la redacció d'un mitjà convingut?

TEMA 5.

POLÍTIQUES I ESTRATÈGIES PERIODÍSTIQUES

- 5.1. Escenaris i àmbits periodístics (en funció del mitjà)
- 5.2. Horaris d'escenaris i àmbits
- 5.3. Desplegament del personal a escenaris i àmbits
- 5.4. Estratègies organitzatives
 - 5.4.1. Dinàmiques perverses i burocratitzadores
 - 5.4.2. Replantejament teòric
- 5.5. Els equips de tangent: la garantia i la urgència

TEMA 6.

TECNOLOGIES I RECURSOS TÈCNICS INDISPENSABLES PER A LA PRODUCCIÓ PERIODÍSTICA (en funció de cada mitjà).
La teoria del "chip and lid"

- 6.1. Premsa diària i no diària
- 6.2. Ràdio
- 6.3. Televisió
- 6.3. El periodisme electrònic

TEMA 7.

LA PLANIFICACIÓ DE L'AGENDA TEMÀTICA

- 7.1. L'agenda de previsions

- 7.2. Distribució del bloc publicitari
7.3. La planeta (escaleta, pauta, llençat, "casado", ...)
7.4. Condicionants tècnics i de distribució: horaris d'entregues de pàgines

TEMA 8.

PERMANÈNCIA DE 24 HORES EN UN MITJÀ:

EL DIARI "EL GLOBUS"
REVISTA "TOTSERVEI"
RÀDIO METROPOLITANA
TELE SANT BERNAT
AGÈNCIA EL SOL

PROGRAMA DE PRÀCTIQUES

El programa de pràctiques consisteix en:

- A. Treball de laboratori a les àules informàtiques
- A.1. Treball amb volums de teletips: presa de contacte amb el sistema i les fonts per a la producció periodística
 - A.2. Organització d'equips de redacció: repartiment de responsabilitats
 - A.3. Establiment de routines de producció: estratègies
 - A.4. Disseny de models informatius: creació de models òptims
 - A.5. Creació de productes informatius en temps real: projecte de fi de curs
- B. Treballs de camp
- B.1. Disseny i anàlisi de pautes i escaletes
 - B.2. Realització d'una Agenda B de Fonts
 - B.3. Anàlisi de models informatius
 - B.4. Visita d'estudis en un mitjà 24 hores en la vida d'un producte informatiu

Les pràctiques del bloc A es configuren com un procés evolutiu i es realitzaran durant les hores previstes en el calendari docent.

Les pràctiques del bloc B es prepararan particularment per part dels grups de treball (equips de redacció) i el resultat es discutirà a classe.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

ADLER, RUTH, "Un día en la vida del 'The New York Times"'; Editores Asociados SA; Mèxico; 1975.

BERNSTEIN, CARL; WOODWARD, ROBERT, "Todos los hombres del presidente. El escándalo Watergate"; Edit. Argos Vergara SA; Barcelona; 1977.

BEZUMARTEA, MARIA JOSEFA (OFA), "Noticias e ideología profesional"; Ed. Deusto; Bilbao; 1988.

CASASUS I GURI, JOSEP MARIA, "Iniciación a la periodística"; Editorial Teide SA; Barcelona; 1988.

FISHMAN, MARCK, "Manufacturing the News: the Social Organization of Media News Production"; Ph. D. dissertation. University of California; Santa Barbara; 1977.

LECLERC, AURÉLIEN, "L'entreprise de presse et le journaliste"; Presses de l'Université de Québec; Québec, Canadá; 1991.

LOPEZ, MANUEL, "Cómo se fabrican las noticias"; Editorial Paidós; Barcelona; 1995.

MCCOMBS, MAXWELL E., AND DONALD L. SHAW. "The Agenda-setting function of Mass media"; "The Public Opinion Quarterly"; vol. 36, 2, 1972, pp. 176-87.

MCCOMBS, MAXWELL E. "The Agenda-Setting Approach" a Dan.D. Nimmo/K.R. Sanders (eds.); Handbook of Political Communication; Beverly Hills, California, Sage; pp. 121-140.

SAPERAS, ENRIC, "La sociología de la comunicación de masas en los Estados Unidos"; Editorial Ariel; Barcelona, 1985.

SAPERAS, ENRIC, "Los efectos cognitivos de la comunicación de masas"; Editorial Ariel; Barcelona; 1987.

SLESS, DAVID, "Whose Agenda? Whose Meeting?", en Media information Australia; num. 40; mayo de 1986.

SQUIRE, JAMES, D., "¡Chantaje a la prensa!. La comunicación en manos de las grandes multinacionales"; Editorial Prensa Ibérica; Barcelona; 1994.

TUCHMAN, GAYE, "La producción de la noticia" ("Making news. A study in the construction of reality"); Gustavo Gili; Barcelona; 1983.

VV.AA. "El periodismo escrito"; Editorial Mitre SA; Barcelona; 1986.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

ARNO, ANDREW/WIMAL DISSANAYAKE (eds.) "The News Media in National and International Conflict"; Westview Press, Boulder y Londres; 1984.

BADIA, LLUÍS, "De la persuasió a la tematització. Introducció a la comunicació política moderna"; Editorial Pòrtic; Barcelona; 1992.

DADER, JOSE LUIS, "Periodismo y pseudocomunicación política"; EUNSA; Pamplona; 1983.

DUROSELLE, JEAN BAPTISTE, "Tout empire périsra"; Publications de la Sorbonne; París; 1982.

FRAGUAS DE PABLO, MARIA, "Teoría de la desinformación"; Editorial Alhambra SA; Madrid; 1985.

GANDY, OSCAR H., "Agenda Setting and Beyond: A construct Explored", en "Main Papers, Communications to the sections" (Actas del 16 Congreso Internacional de la AIERI/IAMCR; Barcelona 24-28 julio 1988); Pags 640-652.

GOMIS, LORENZO, "El Medio Media: la función política de la prensa"; Seminarios y Ediciones SA; Madrid; 1974.

IMBERT, GERARD/ VIDAL BENYEYO, JOSE (eds.) "El País o la referencia dominante"; Editorial Mitre SA; Barcelona; 1986.

JENKINS, CRAIG, "FARM WORKERS AND THE POWERS: Insurgency and Political Conflict (1946-1972); Ph D. dissertation. State University of New York; Stony Brook; 1975.

KLAPER, JOSEPH T., "Efectos de las comunicaciones de masas. Poder y limitaciones de los medios modernos de difusión"; Aguilar SA de Ediciones; Madrid; 1974.

LARSEN, OTTO, N., "Social effects of mass communication"; In Robert E.L. Paris, ed; "Handbook of Modern Sociology"; Chicago: Rand McNaylly; 1964.

LAZASFELD, PAUL F Y ROBERT K. MERTON, "Mass Communication, Popular Taste and Organized Social Action", en Lyman Bryson (ed.) "The communication of ideas"; Harper And Brother; Nueva York; 1948.

MCLUHAN, MARSHALL, "La comprensión de los medios como las extensiones del hombre"; Editorial Diana SA; México DF; 1972.

MCQUAIL, DENIS, "Introducción a la teoría de la Comunicación de Masas"; Paidós Ibérica SA de Ediciones; Barcelona; 1985.

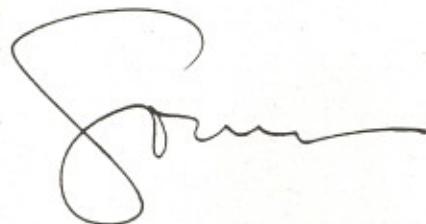
MCQUEAIL, DENIS y S WINDAHL, "Modelos para el estudio de la comunicación colectiva"; EUNSA, Pamplona; 1984.

MORAN, GREGORIO, "El precio de la transición"; Editorial Planeta; Barcelona; 1991.

QUESADA, MONTSERRAT, "La investigación periodística. El caso español"; Editorial Ariel SA; Barcelona; 1987.

SIGELMAN, LEE, "Reporting and News: An organizational Analysis", American Journal of Sociology 79 (1): 132-51.

WOLF, MAURO, "Los efectos sociales de los Media".

Departament de Periodisme
de Ciències de la Comunicació